

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 20 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. AVGUSTA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6161.

Ing. Josef Walter, Mödling kod Beča.

Vozilo sa promenljivim odstojanjem između parova točkova.

Prijava od 7. decembra 1927.

Važi od 1. septembra 1928.

Traženo pravo prvenstva od 9. decembra 1926. (Austrija).

Predmet pronalaska odnosi se na vozila sa promenljivim odstojanjem između parova točkova a naročito na željeznička kola sa točkovima, koji leže na poprečnim nosačima. Bitna odlika novih vozila leži u tome, što su poprečni nosači postavljeni obostrano na dva uzdužna nosača sa kojim se mogu utegnuti u kruti okvir. Točkovi takve vrste mogu se po volji pomerati na uzdužnim nosačima i odstojanje točkova može se pomerati od najmanje dozvoljene do najveće moguće mere. Parovi točkova mogu se pak potpuno odvojiti i od uzdužnih nosača, tako da se parovi točkova kod željezničkih kola mogu pojedinačno ukloniti sa pruge i ostaviti pored pruge, čak i u tunelu.

Nacrt predstavlja jedan primer izvodjenja novog vozila i to sl. 1 pokazuje vozilo u prednjem, a sl. 2 u izgledu sa strane sl. 3 pokazuje par točkova u izgledu odzgo. Sl. 4 pokazuje jedan oblik izvodjenja ležišnog omota u izgledu spreda, sl. 5 u izgledu sa strane, a sl. 6 u preseku po a-b iz sl. 4. Jedan način izvodjenja naprave za utvrđivanje uzdužnih nosača vidi se iz sl. 7 i 8 u otvorenom i u utvrđenom stanju.

U sl. 1, 2 i 3 sa 1 je obeležen nosač jednog para točkova, koji na oba kraja ima po jedan ležišni omot 2 sa po jednim točkom 3. Ležišni omot 2 strči prilično napolje, da bi s jedne strane krutoj uzdužnoj vezi na pr. ugaoniku 4 obezbedio dobru vezu, a s druge nosač 1 oslonio pomoću

konsola 5 prema ležišnom omotu. U utvrđenom položaju obrazuju uzdužne veze sa nosačima kruti okvir (ram) i time daju točkovima željezničkih kola dobar hod po šinama, a nosačima omogućavaju prijem opterećenja, koji je najpovoljniji za iste.

Odvajanjem sredstava za učvršćivanje uzdužnih veza mogu se oba para točkova jedan drugom približiti do sudara. Tako isto se parovi točkova mogu jedan od drugog razmicati dok ne dobiju najveće moguće odstojanje. Ako se potpuno odvoje uzdužne veze, kola ostaju sastavljena iz dva dela, iz oba para točkova i obeju uzdužnih veza, te se ako su to željeznička kola, oba dela zasebno mogu ukloniti sa šine.

Ležišni omot izveden je na pr. iz dva dela 2' i 2'' u sl. 5 i 6, prednja polovina omota 2' ima ugaoni strčeći deo 7, u koji ulazi ugaonik 4 i koji se na kraju strčećeg dela 7 uzengijom 8 priteže pomoću zavrtnja 9 uz deo 7. Po odvajanju zavrtnja 9 oslobadja se ugaonik i može se u delu 7 omota pomerati odnosno odstojanje para točkova menjati. Sl. 7 i 8 pokazuje uzengiju, kod koje se posle lakog odvajanja zavrtnja 9 oslobadja oko šine 10 okretni deo 11. Ovaj komad 11 može se okrenuti za 90° (sl. 8) čime je ugaoniku istovremeno data velika igra, tako da pomeranje para točkova teče brzo i bez muke.

Kod željezničkih kola sa vrlo malim točkovima osovina točka je tako blizu šine, da bi zbog rasporeda loptastog ležišta —

osim venca — strčala u slobodan prostor pruge. Da bi se ovo sprečilo ležište se smešta u venac i time na taj način potpuno štiti.

Pomerljivost para točkova uslovljava naročitu (što je tao isto predmet pronalaska) konstrukciju kočnice, koja je pridata svakom paru i raspoređena tako, da ona sa parom točkova obrazuje pomerljivu jedinku na uzdužnim nosačima koškog okvira.

Donji krak 18 kočione poluge leži obostrano na osovini 16 između jezička ležišta 2 i nosi kočioni obraz 22, koji dejstvuje na hodnoj površini točka 3. Gornji krak 15 poluge je tako isto postavljen na osovini 16 i nosi na gornjem kraju mali valjak 17. Ako su oba kraka 18 i 15 međusobno kruto vezani onda će pri obrtanju kočionog vratila 19, (koje je zajedničko za oba točka jednog para) pomoću ručne opluge 20, nerpavilni kotur 21 posredstvom valjka 17 krenuti krak kočione poluge na dole i time krak 18 kao i deo 22 pritisnuti uz točak. Da bi se omogućilo naknadno podešavanje pohabanog dela 22, oba su kraka 18 i 15 zavrtnjem 23 međusobno povezana, čiji donji kraj leži član-kasto u kraku 18 (pomoću šipa 24) i koji se gore sa svojom navrtkom pomoću ume-tača 26 oslanja o ležište gornjeg kraka 15. Ovaj elastični podmetač 26 ima za zadatak, da sprečava prekomerno naprezanje kočionih delova ako, se navrtka za zateznuje pritegne suviše mnogo.

Patentni zahtev:

1. Vozilo, naročito željeznička kola sa promenljivim odstojanjem para točkova i sa ovim parovima postavljenim na poprečnim nosačima, naznačeno time, što se poprečni nosači vode sa obe strane na dva uzdužna nosača, sa kojima se mogu učvrstiti u jedan kruti okvir.

2. Vozilo po zahtevu 1, naznačeno ti-

me, što su sami ležišni omoti, koji su čvrsto spojeni sa poprečnim nosačima, načinjeni kao vodilo i sveza za uzdužne nosače.

3. Vozilo po zahtevu 1 i 2, naznačeno time, što se naprava za utvrđivanje, odvajanjem samog organa za utvrđivanje, grubo podešava za vodjenje, tako da se pokretom ruke dobija dovoljan prostor između vodila i uzdužnih nosača, u cilju omogućenja brzog pomeranja osovinskih odstojanja i demontiranja kola.

4. Vozilo po zahtevu 3, naznačeno time, što se odvrtanjem zavrtnja za utvrđivanje oslobadja jedan kočioni deo, čije obrtanje daje igru uzdužnim nosačima u vodilu.

5. Vozilo po zahtevu 1, naznačeno time, što su kod željezničkih kola ležišta za točkove smeštena u vencima, da bi se propisani slobodan prostor mogao održati i ležišta zaštitila.

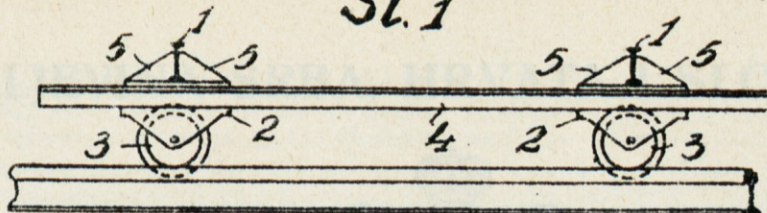
6. Vozilo po zahtevu 1, naznačeno time, što svaki par točkova ima svoju kočnicu, koja leži tako, da sa tim parom točkova obrazuje jedinku, koja se pomera na uzdužnim nosačima koškog okvira.

7. Vozilo po zahtevu 6, naznačeno time što kočione poluge leže obostrano u stezačima ležišnog poklopca i bivaju pokretani od strane ekscentara ili nepravilnih tela kočionog vratila, koje leži na poprečnim nosačima para točkova.

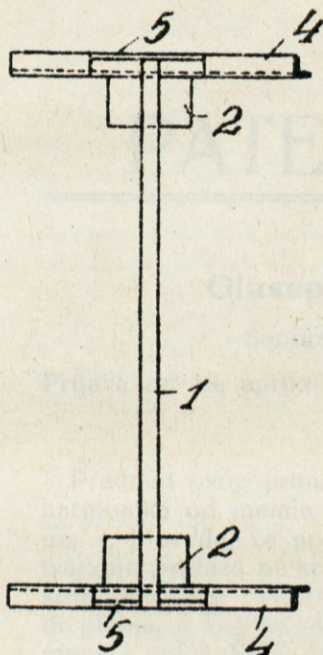
8. Vozilo po zahtevu 6 i 7 naznačeno time, što je krak (15) kočione poluge, koga neposredno aktivira nepravilno telo (ekscentar (21), vezan pomoću pomerljivog organa 23 sa krakom (18), koji nosi stezač (22).

9. Vozilo po zahtevu 8, naznačeno time, što je organ (23) obrazovan iz jednog zavrtnja, koji je člankasto vezan sa jednim krakom (18) kočione poluge, čija se navrtka (25) oslanja na ležište drugog kraka (15), tako da ograničava ugao otvaranja oba kraka poluge, koji leže na zajedničkoj osovini.

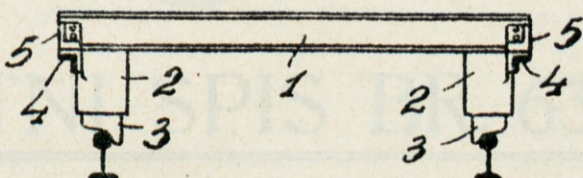
Sl. 1

Sl. 3

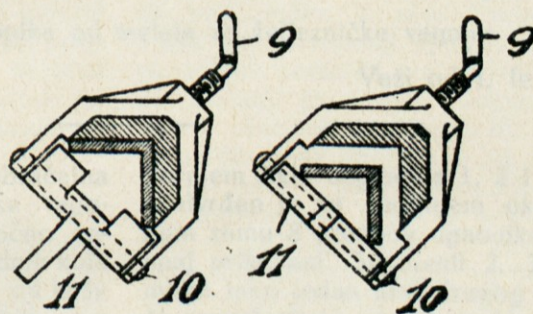

Sl. 2

Sl. 8

Sl. 7

Sl. 5

Sl. 4

Sl. 6

